

หนี้ครัวเรือนปี 2559 ลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 11 ปี มาที่ระดับ 79.9% ต่อจีดีพี...คาดชะลอลงต่อเนื่องในปี 2560

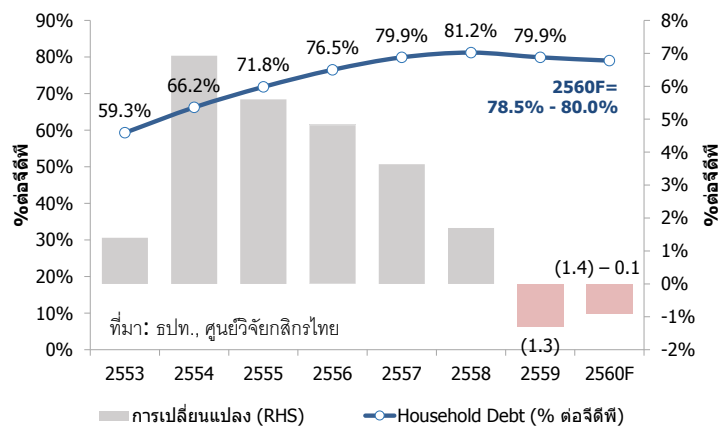
ECONOMIC BRIEF

ปีที่ 23 ฉบับที่ 3672

วันที่ 31 มีนาคม 2560

- สถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทยปี 2559 สะท้อนภาพการชะลอความร้อนแรงลงจากปีก่อน เนื่องจากสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีปรับตัวลงราว 1.3% จากปี 2558 มาที่ระดับ 79.9% ต่อจีดีพี (ปี 2558 อยู่ที่ระดับ 81.2%) อันเป็นผลจากหนี้ครัวเรือนที่เติบโตในอัตราที่ต่ำกว่าการขยายตัวของจีดีพี ตามหลายปัจจัยกดดัน อันได้แก่ 1) การหดตัวของสินเชื่อภาคครัวเรือนที่ปล่อยโดยกลุ่มธนาคาร โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ ซึ่งทำให้หนี้ครัวเรือนปรับลดลงถึง 0.6% ต่อจีดีพี 2) การปล่อยสินเชื่อด้วยความระมัดระวังตามนโยบายเครดิตที่เข้มงวดขึ้นของสถาบันการเงินส่วนใหญ่ ซึ่งเมื่อผนวกกับปัจจัยทางเศรษฐกิจแล้ว ก็กดดันให้สินเชื่อลูกค้าย่อยในหลายผลิตภัณฑ์เติบโตชะลอลงโดยพร้อมเพรียง ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ซึ่งมีสัดส่วนสูงสุดในหนี้ครัวเรือน (เกือบ 30% ของหนี้ครัวเรือน) ที่เติบโตชะลอลงตามยอดโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมาณที่ปรับลดลง **สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค** อย่างสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล ที่ขยายตัวน้อยลงจนถึงหดตัวตามบรรยากาศการใช้จ่ายในประเทศที่ยังไม่ค่อยสดใสนัก และ**สินเชื่อเพื่อประกอบธุรกิจของครัวเรือน** ที่ชะลอตัวตามทิศทางเศรษฐกิจและการลงทุนของภาคเอกชน

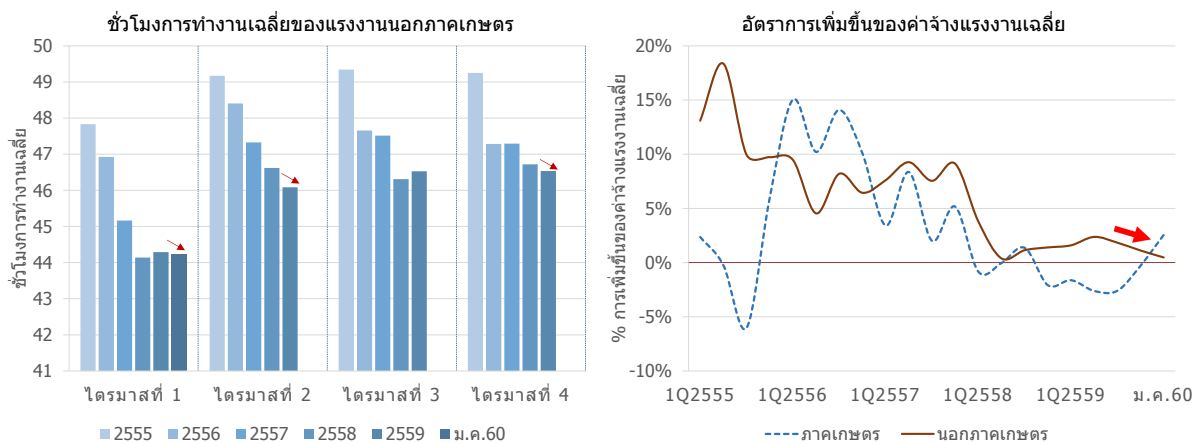
แนวโน้มหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีปี 2560...คาดปรับลดลงเป็นปีที่ 2

- อย่างไรก็ตาม **คงต้องยอมรับว่า การปรับลดลงของสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีเป็นครั้งแรกในรอบ 11 ปี** แม้จะช่วยบรรเทาความกังวลต่อปัญหาหนี้สะสมของครัวเรือนและเสถียรภาพของระบบการเงินลงได้ในระดับหนึ่ง แต่ยอดคงค้างหนี้ครัวเรือนที่ปรับเพิ่มขึ้นราว 3.75 แสนล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นยอดคงค้างที่ระดับ 11.47 ล้านล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 (เติบโต 3.4% เทียบกับปี 2558) บ่งชี้ว่า **ภาระหนี้ครัวเรือนสะสมยังคงอยู่ในระดับสูงและเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง** ซึ่งก็ยังคงเป็นโจทย์ระยะกลาง-ยาวของเศรษฐกิจไทยต่อไปอีกระยะหนึ่ง เพราะภาระหนี้ดังกล่าวอาจสร้างแรงกดดันต่อการบริโภคและกำลังซื้อของภาคครัวเรือนและส่งผลเชื่อมโยงไปถึงรายได้ของผู้ประกอบการที่พึ่งพิงกำลังซื้อในประเทศ

บริการทุกระดับประทับใจ

- ส่วนแนวโน้มหนี้ครัวเรือนในปี 2560 นั้น ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ปรับลดกรอบคาดการณ์ลงมาที่ระดับ 78.5 – 80.0% ต่อจีดีพี (บนสมมติฐานจีดีพีปี 2560 ขยายตัว 3.3%) เทียบกับกรอบประมาณการเดิมที่ 80.5 – 81.5% โดยยังคงมุมมองเดิมว่า สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อจีดีพีมีโอกาสขยับลดลงเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน ซึ่งการปรับลดประมาณการลงดังกล่าว สะท้อนผลของ 1) หนี้ครัวเรือนในปี 2559 ที่ชะลอลงมากกว่าประมาณการเดิมของศูนย์วิจัยกสิกรไทย 2) อานิสงส์จากผลของฐานจีดีพี (ณ ราคาปัจจุบัน) ที่ขยายตัวสูงกว่าหนี้ครัวเรือนต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน และ 3) การชะลอตัวต่อเนื่องของสินเชื่อในกลุ่มนอนแบงก์ ซึ่งยังคงเผชิญแรงกดดันจากการปลดภาระหนี้รถยนต์คันแรกของผู้บริโภค และสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นเพื่อเฝ้าระวังปัญหาหนี้เสียและรองรับการเข้าสู่เกณฑ์การกำกับดูแลใหม่ของทางการ โดยคาดว่าธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยังคงเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการให้สินเชื่อแก่ภาคครัวเรือน ส่วนผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่คาดว่า จะเป็นแรงขับเคลื่อนหนี้ครัวเรือนในปี 2560 คงประกอบด้วย สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย และสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค ซึ่งได้รับแรงหนุนจากอัตราดอกเบี้ยปีนี้ที่ยังคงทรงตัวในระดับต่ำ ค่าครองชีพที่มีโอกาสปรับเพิ่มขึ้น และการปลดภาระหนี้ของผู้เข้าร่วมโครงการรถยนต์คันแรก ขณะที่สินเชื่อเพื่อประกอบธุรกิจของภาคครัวเรือน น่าจะยังคงเติบโตช้าเพื่อรอจังหวะการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ชัดเจนขึ้นก่อนจะลงทุนเพิ่ม
- สำหรับปัจจัยสำคัญที่ต้องติดตาม เพราะอาจมีผลต่อทั้งอุปสงค์ของสินเชื่อภาคครัวเรือน และทิศทางการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ได้แก่ 1) ความต่อเนื่องในเส้นทางฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย ที่ยังต้องฝากความหวังไว้ที่การลงทุนของภาครัฐและภาคการท่องเที่ยว ท่ามกลางความไม่แน่นอนจากปัจจัยในต่างประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวน 2) การเปลี่ยนแปลงของรายได้ครัวเรือน ซึ่งข้อมูลล่าสุดยังคงสะท้อนว่าสถานการณ์การจ้างงาน รายได้เฉลี่ยและภาวะการมีงานทำของครัวเรือนยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ ทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะกลุ่มนอกภาคเกษตร ซึ่งรายได้ยังขึ้นอยู่กับชั่วโมงล่วงเวลา (OT) ที่ปรับลดลงอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับอดีต และ 3) แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในประเทศที่แม้จะยังไม่ปรับเพิ่มขึ้นในปีนี้ แต่โอกาสการปรับเพิ่มคงมากขึ้นในปีต่อไป ซึ่งจะกระทบต่อการบริหารจัดการภาระหนี้ของครัวเรือนที่อาจปรับเพิ่มในอนาคต

ที่มา: ธปท., สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อใช้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องใช้ความระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสี่ยงเองทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ใช้หรือบุคคลใดในความเสียหายใดจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น